Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

LAUSUNTO

Päiväys/ Datum 7.3.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Keskiviikko 8.3.2017 klo 11.15

liv@eduskunta.fi

Dnro/Dnr TRAFI/71353/03.03.01/2017

Viite/ Referens HE 9/2017 vp/ asiantuntijapyyntö

HE 9/2017 vp Hallituksen esitys laeiksi ajoneuvolain, ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on kutsunut Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin asiantuntijana kuultavaksi otsikkoasiassa. Trafi kiittää mahdollisuudesta lausua. Trafi on osallistunut asian valmisteluun ja kannattaa esitystä. Lausuntonaan Trafi esittää seuraavaa.

Esityksellä on tarkoitus implementoida EU:n liikennekelpoisuuspakettiin sisältyvät, 3.4.2014 annetut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2014/45/EU (*katsastusdirektiivi*), 2014/46/EU (*rekisteröintitodistusdirektiivi)* ja 2014/47/EU (*tienvarsitarkastusdirektiivi*) ja tarkastella kansallisen lainsäädännön vaatimuksia suhteessa kyseisiin direktiiveihin. Kansallisesti direktiivin mukainen lainsäädäntö on annettava 20.5.2017 mennessä ja lainsäädännön on oltava voimassa 20.5.2018 mennessä. Esityksellä on tarkoitus myös toteuttaa hallitusohjelman säädösten sujuvoittamisen kärkihanketta mm. pidättäytymällä EU-säännösten toimeenpanossa kansallisesta lisäsääntelystä.

Ajoneuvolain muuttaminen

Ajoneuvolakiin lisättäisiin perussäännös ajoneuvossa määräaikaiskatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien luokittelusta. Jaottelu vastaisi uudessa katsastusdirektiivissä säädettyä jaottelua. Trafille annettaisiin valtuus antaa tarkemmat määräykset vikojen ja puutteellisuuksien luokittelusta. Nykyisin vikojen ja puutteellisuuksien luokittelusta säädetään ajoneuvolaissa ja valtioneuvoston asetuksessa pääasiassa epäsuorasti viittaamalla katsastusdirektiiviin. Ehdotettu uusi sääntely olisi selkeämpää sekä katsastajille että kansalaisille ja johtaisi yhtenäisempään katsastuskäytäntöön.

Ajoneuvon hyväksymistä ja hylkäämistä, määräaikaiskatsastuksessa hylätyn ajoneuvon ajokieltoon määräämistä ja ajoneuvon valvontakatsastukseen määräämistä koskevia pykäliä muutettaisiin siten, että niissä viitattaisiin vikojen ja puutteellisuuksien luokittelua koskevaan uuteen säännökseen. Asiallisesti pykälät säilyisivät ennallaan.

Trafille annettaisiin valtuus antaa tarkempia määräyksiä myös määräaikaiskatsastuksen tarkastuskohteista ja -menetelmistä. Nykyisin tarkastuskohteista ja –menetelmistä säädetään pääosin valtioneuvoston asetuksella, jossa vain viitataan katsastusdirektiivin säännöksiin. Uuden katsastusdirektiivin

mukaan katsastuksen tarkastusmenetelminä voidaan direktiivin liitteessä I säädettyjen menetelmien lisäksi käyttää myös toimivaltaisen viranomaisen vahvistamia menetelmiä. Trafin määräystenantovaltuuden laajentaminen tarkastusmenetelmiin mahdollistaisi tekniikan kehityksen tuomien uusien tarkastusmenetelmien käyttöönoton nykyistä yksinkertaisemmin.

Ajoneuvolaissa säädettäisiin edelleen katsastustodistusta koskevista perusvaatimuksista. Nykyisestä poiketen katsastustodistusta ei tarvitsisi enää pitää mukana ajon aikana, koska paperisen todistuksen pakollista mukana pitämistä ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Tarkemmat määräykset katsastustodistuksen sisällöstä annettaisiin valtioneuvoston asetuksen sijasta Trafin määräyksellä. Määräyksellä toimeenpantaisiin katsastusdirektiivissä säädetyt katsastustodistusta koskevat minimivaatimukset.

Ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain muuttaminen

Ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että siitä kumottaisiin riippumattomuusvaatimukset myös niiltä toimijoilta, jotka suorittavat määräaikais- ja valvontakatsastusten lisäksi myös rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksia. Pelkkiä määräaikais- ja valvontakatsastuksia suorittavilta toimijoilta riippumattomuusvaatimus poistettiin jo kesällä 2014. Saatujen kokemusten mukaan tiukasta riippumattomuusvaatimuksesta luopuminen ei ole vaarantanut katsastustoiminnan tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Tämän vuoksi on perusteltua jatkaa sääntelyn keventämistä. Riippumattomuusvaatimus poistettaisiin samalla myös ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetusta laista.

Toni Pallaspuro
Osastopäällikkö